مروری بر تغییرهای ساختار الکترونی در جذب مایعهای یونی تنظیم پذیر با نانوساختارها

راضیه طالائی گروه شیمی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

بهزاد خلیلی ** گروه شیمی ، دانشکده علوم، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

مسعود مختاري

گروه شیمی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

چکیده: در این مقاله مروری، مطالعه سیستماتیک بر جذب فیزیکی انواع مایعهای یونی با کاتیونهای گوناگون، بررسی برهمکنش های مولکولی بین کاتیونها و آنیونهای مایعهای یونی تنظیم پذیر، بررسی نانوساختارهای گوناگون بر پایه گرافن، سیلسیم، ژرمانیوم و بور- نیترید بدون نقص و مقایسه پایداری بین انواع نانوساختارها و ایجاد نقص بر روی آنها (نقص روزنهای و استون والز) و مطالعه تأثیر تغییرهای جذب انواع مایعهای یونی بر نانوساختارهای گوناگون بدون نقص و نقص دار بر ویژگیهای فیزیکی از جمله: انرژی اتصال، انرژی برهمکنش، شکاف انرژی، سختی شیمیایی، پتانسیل شیمیایی و طیف جذبی انجام شده است.

واژ گان کلیدی: مایع های یونی، نانوساختارها، نقص، ویژ گیهای فیزیکی، جذب فیزیکی.

KEYWORDS: Ionic liquids, Nano structures, Defect, Physical properties, Physical adsorption

مقدمه

مایعهای یونی نوعی الکترولیت دارای یونها هستند که با نقطه و *آزتریوان*^۴ در سالهای ۱۹۸۰ تا ۱۹۸۰ میلادی اولین نسل مایعها ذوب پایین (کمتر از ۱۰۰ درجه سلیسیوس) از نمکهای مذاب از نوع هالیدها و تترا هالوژن آلومینات، گزارش کردند که در باتریها متمایز شدهاند و همانند نمکهای مذاب دارای ساختار بلوری یونی-کووالانسی هستند [۱،۲]. *پائول والدن*^۱، اولین مایع یونی دمای اتاق به عنوان الکترولیت به کار میرفتند [۴]. در سال ۱۹۹۲ میلادی را با نقطه ذوب ۲۰ ۲۰ ۲۰ در سال ۱۹۱۴ میلادی به عنوان اتیل مونیوم نیترات [IN3] معرفی کرد [۳]. *ویاکس*^۲، هاسی^۳ آنیون های حساس به رطوبت، نسل دوم و اولین مایعهای یونی مونیوم نیترات [IN3] معرفی کرد [۳]. *ویاکس*^۲، هاسی^۳ آنیونهای حساس به رطوبت، نسل دوم و اولین مایعهای یونی

* عهدەدار مكاتبات

⁺Email: b.khalili@guilan.ac.ir

⁽¹⁾ Paul Walden

⁽۳) Hussi

⁽r) Wilkes

⁽۴) Azterivan

پایدار در هوا و آب را با کاتیون ۱−اتیل ۳ –متیل ایمیدازولیوم سنتز کردند که به عنوان محیط واکنش برای انواع واکنشهای آلی به کار رفتند [۵]. در آغاز قرن حاضر دیوز^۱، نسل سوم مایعهای یونی را با مفهوم کار ویژه^۲ مطرح نمود [۶]. در این نسل از مایعهای یونی، آنیونها، کاتیونها یا هر دو یون به طور کووالانسی به یک گروه عاملی متصل شدند تا برای فرایندهای سنتزی، جداسازی، کاتالیستی یا الکتروشیمی مناسب باشند [۷].

مایعهای یونی (ILs) به طور کلی دارای کاتیونهای آلی نامتقارن بزرگ و آنیونهای معدنی و یا آلی هستند [۸]. در ساخت مایعهای یونی از کاتیونها و آنیونهایی استفاده شده است که بلور فاز جامد آنها ناپايدار و ساختار كاتيوني آن به طور نسبي بزرگتر از ساختار آنیونی است و موازنه برهمکنشهای یون- یون و تقارن مولکولی در آنها وجود دارد. از جمله ویژگیهای مایعهای یونی می توان به حلالیت بالا اشاره کرد که به عنوان یک حلال می تواند در بازه گستردهای از برهمکنشها از نیروهای ضعیف (نیروهای واندروالس [۹] و پراکندگی^۳ [۱۰]) تا نیروهای قوی (برهمکنشهای پیوند هیدروژنی [۱۱] پیوند هالوژنی [۱۲] و دوقطبی- دوقطبی) شرکت کنند. قدرت نیروهای بین مولکولی در مایعهای یونی، به خوبی میزان حلالیت مواد گوناگون را در آنها مشخص کرده است. مایعهای یونی غیر فرار و اشتعال ناپذیرند و می توانند در سامانههای خلاء به کار گرفته شوند و مشکلهای به علت آلودگی حلالهای مولکولی با فراریت بالا را ندارند. مایعهای یونی عموما پایداری گرمایی، شیمیایی و الکتروشمیایی قابل قبول با بازه گسترده از مایع بودن تا ۲۰۰°C را دارند، لذا می توانند به مدت طولانی بدون آن که تجزیه شوند در انبار نگهداری شوند.

از خانواده مایعهای یونی میتوان مایعهای یونی آریل – آلکیل تنظیم پذیر (TAAILs) عاملدار شده را نام برد که در هوا و آب پایدارند و برای اهدافی مانند آبکاری الکتریکی مواد نیمه هادی و فلزی، واکنشهای کاتالیستی، استخراج فلزها و کاربردهای دارویی طراحی و پیشنهاد شدهاند. TAAILs اولینبار توسط استراسنر⁴ در سال ۲۰۰۹ میلادی معرفی شدند [۱۳]. این دسته از مایعهای یونی، به روشنی متفاوت از مایعهای یونی استاندارد (دی آلکیل ایمیدازولیوم) هستند. TAAILs دارای یک استخلاف آریلی متشکل از اتمهایی با هیبریداسیون ²sp و یک استخلاف آلکیلی متشکل از

شکل ۱ - ساختار کلی مایعهای یونی اَریل- اَلکیل تنظیم پذیر بر پایه کاتیون ایمیداَزولیوم [۱۴]

اتمههایی با هیبریداسیون ^{sp} بر روی دو اتم نیتروژن در حلقه ایمیدازولیوم یا حلقه تریآزولیوم هستند و میتوانند استخلافهای الکترون کشنده و یا الکترون دهنده متنوعی را در موقعیتهای ارتو، متا و پارا حلقه فنیل داشته باشند و به دلیل داشتن ساختار حلقوی آروماتیک و استخلافهای متنوع بر روی حلقه فنیل اثرها فضایی، القایی و رزونانسی خوبی از خود نشان میدهند. TAAILs به برهمکنشهای واندروالسی محدود نمیشوند بلکه در برهمکنشهای π - π نیز شرکت میکنند که برای فرایندهای جداسازی و همچنین کاتالیستی مهم هستند. این ویژگیها کمک جداسازی و همچنین کاتالیستی مهم هستند. این ویژگیها کمک میکنند تا ویژگیهای این دسته از مایعهای یونی برای کاربردهای میکنند تا ویژگیهای این دسته از مایعهای یونی برای کاربردهای میکند تا ویژگیهای این دسته از مایعهای یونی برای کاربردهای مایعهای یونی استاندارد، میتواند با آنیونهایی چون -TAAIL نیز مانند مایعهای یونی استاندارد، میتواند با آنیونهایی چون -NF₆-iBF

تعویض آنیون از -Br به $-Trf_2$ در مایعهای یونی آریل – آلکیل تنظیمپذیر نقطه ذوب را ۲۲۰–۱۰۰ درجه سلسیوس کاهش می دهد [۱۵]. با افزایش طول زنجیر آلکیلی نقطه ذوب TAAILs کاهش مییابد [۱۳]. TAAILs با زنجیر آلکیل بیش تر از پنج اتم کربن و سه استخلاف متیل بر روی حلقه فنیل (۲، ۴، ۶– تری متیل فنیل(مزیتیل)^۵ و آنیونهای $-BF_4$ و $-PF_6$ NTf مایعهای یونی در دمای اتاق می اشند. دمای تجزیه ای در مایعهای یونی به طور در دمای اتاق می اشند. دمای تجزیه ای در مایعهای یونی به طور چشمگیری بالاتر از مایعهای یونی استاندارد می اشد. دمای تجزیه ای نمکهای آلکیل مزیتیل ایمیدازولیوم با آنیون $-Trf_2$ NTf مستقل از طول زنجیر آلکیلی است و در حدود 2°+8 می باشد.

⁽Y) Task-specific (F) Strasner

⁽¹⁾ Dioz

⁽r) Dispersion

⁽۵) Mesityl

شکل ۲ - طرحی از انواع ساختارهای بلوری بور - نیترید، دایرههای قرمز و بنفش به ترتیب موقعیت اتمهای بور و نیتروژن و اشکال با خطهای سیاه سلول واحد را نشان داده شده و خطهای نقطه چین عمودی آبی موقعیت نسبی اتمها را در هر لایه مشخص کرده است [۱۸]

مطابق با آنالیزهای گرمایی (TGA) مایعهای یونی تنظیمپذیر دارای مقدار ناچیز آب هستند و امتزاج پذیری و انحلالپذیری آنها در حلالهای قطبی و یا غیرقطبی همانند مایعهای یونی استاندارد می باشد و به شدت به طول زنجیر آلکیلی، نوع استخلاف و آنیون ها وابسته است [۱۳]. این ویژگیها مختص به مایعهای یونی تنظیمپذیر بر پایه ایمیدازولیوم نمیباشد بلکه چنین ویژگیهایی در مایعهای یونی تنظیمپذیر بر پایه تری آزولیوم و بنزایمیدازولیوم نیز مشاهده شدهاست [10]. بهعلاوه ویژگیهای مایعهای یونی تنظیمپذیر تحت تأثیر گروههای استخلافی متفاوت در موقعیت پارا حلقه فنیل می باشد. نقطه ذوب TAAILs با استخلافهای الکترون کشنده NO₂ و هالوژنها افزایش بیش تری را نسبت به استخلافهای الکترون دهنده مانند OMe ،Me و OEt نشان میدهند. بررسیهای نظری نشان میدهد که توزیع بار در مایعهای یونی دی آلکیلی بر روی زنجیر آلکیلی متمر کز است در حالی که در مایعهای یونی تنظیم پذیر حدود ۷۰ درصد از بار بر روى حلقه ايميدازوليوم متمركز است [۱۴]. بنابراين ميتوان ویژگیهای شیمی فیزیکی این دسته از مایعهای یونی را با تغییر طول

زنجیره آلکیلی، عاملدار کردن زنجیره آلکیلی، عاملدار کردن حلقه فنیل با استخلافهای الکترون کشنده و الکترون دهنده در موقعیتهای گوناگون حلقه فنیل و تغییر نوع آنیون به خوبی برای کاربردهای گوناگون تنظیم نمود.

هدف از این کار مطالعه شیمی محاسبهای ساختار الکترونی مایعهای یونی تنظیم پذیر روی سطح نانوساختارهای بدون نقص و دارای نقصهای روزنهای و استون والز و بررسی برهمکنش غیر کووالانسی بین سطوح نانوساختارها و مایعهای یونی تنظیم پذیر است. محاسبهها عمدتا با استفاده از نرم افزار گاوسین ۰۹ و به کمک کامپیوتر با روش 2X-MO6 و مجموعه پایه cc-pvdz بهینه شدهاند و تغییرهای جذب فیزیکی مایعهای یونی تنظیم پذیر با سطوح نانوساختارهای بهینه شده را به روش مقدارهای بهدست آمده از انرژی اتصال، انتقال بار، پارامترهای هندسی و الکترونی و پیک جذبی کمپلکسهای مایع یونی نانوورقه مورد برسی قرار گرفته است.

نانومواد

ساختارهای نانو کاربردهای زیادی دارند و این کاربردها باعث جذابیت این موضوع در علم نانوفناوری شده است. نانوفناوری در علومي مانند: الكترونيك، برق (قدرت)، رايانه، صنايع شيميايي، داروسازی، بهداشت و محیطزیست، تکنولوژی اطلاعات، بيوتكنولوژي، پزشكي، انرژي و ... كاربرد دارد. هدف اصلي در اين مقاله بررسی ویژگیهای جذب این مواد با ساختار نانو میباشد. نانومواد را بر اساس بعد (اندازه) به چهار گروه تقسیم کردند: مواد صفر بعدی (نقطههای کوانتومی)، مواد یک بعدی (نانولولهها و نانوفیبرها)، مواد دو بعدی (صفحههای فیلاسیلیکیت) و مواد سه بعدی (مواد با فاز نانومتری) تقسیم شده است [۱۶]. از بین نانوساختارهای گوناگون در این مقاله به نانوصفحههای بور-نیتریدی پرداخته شد که شامل حلقههای شش وجهی از اتمهای بور و نیتروژن بوده و بهصورت شیمیایی تهیه شده است. برای اولین بار در سال ۱۸۴۲ میلادی به وسیله بالماین و همکاران از واکنش بین اسید بورونیک و پتاسیم سیانید تهیه شد [۱۷]. تا اوایل سالهای ۲۰۱۱ میلادی، پایدار کردن این ترکیب بهصورت پودر و اشکال فشرده شده با گرما امکان پذیر نبود. با استفاده از فناوریهای نوین، بور- نیترید به عنوان یک ماده پیشرفته و از لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه و قابل استفاده به صورتهای گوناگون تهیه شد (شکل ۲) [۱۸].

(1) Balmain

شکل ۳ – a) تصویر TEM نانوصفحههای بور-نیترید و b) تصویر HRTEM نانوصفحههایی که تاخوردگی در لبهها را نشان میدهد بخش الحاقی، تصویر شبکه ساختار شش گوشههای بور- نیترید است [۱۹]

پس از پیدایش کربن نانوتیوب، مطالعههای تجربی و نظری روی نانوساختارها بر پایه شبکههای لانه زنبوری افزایش یافت. بور- نيتريد لايهاى (h-BN) يكى از اين مواد بود. سنتز موفق نانوتیوبهای خالص بور – نیترید برای اولین بار در سال ۱۹۹۵ میلادی گزارش شد [۱۹]. در ادامه، سایر نانومواد تک بعدی مانند نانوسیمها و نانومیلهها سنتز شدند [۲۰]. در سال ۲۰۰۹ میلادی همچنین، با الهام از ساختارهای کروی C60، اولین تجربه برای تهیه ساختار کروی بدون بعد و فولرن بور – نیترید هشت وجهی بهدست آمده شد [۲۱]. در سال ۲۰۱۳ میلادی با شناخت بیشتر گرافن و مطالعههای بسیار روی نانوصفحههای تک لایه و چند لایه گرافیت توجه و کنجکاوی در مورد وجود و پایداری ساختار بور نیترید دو بعدی افزایش یافت [۲۲]. در ساختاربور نیتریدی یک لایه از بور نیترید برخلاف گرافن که بهطور کامل از اتمهای کربن تشکیل شده بهطور یک در میان از اتمهای بور و نیتروژن جایگزین شده است مانند گرافن در هر لایه از ساختار بور نیترید اتمها با پیوندهای کووالانسی به هم متصل شدهاند و نیروهای واندوالسی در بین لایهها وجود دارد. به دلیل تفاوت در الکترونگاتیوی اتمهای بور و نیتروژن، پیوندهای (B-N) بر خلاف پیوندهای C-C در گرافیت به صورت جزئی قطبی هستند. این عاملها باعث ایجاد برهمکنش لب به لب بین لایههای همسایه در نانوساختار می شود. به همین دلیل تشکیل چند لایه بور- نیترید، باعث پایداری سامانه خواهد شد (شکل ۳) [۱۹].

ترکیب بور-نیتریدی به دلیل ویژگیهای همتایی مانند: هدایت گرمای بالا و عایق بودن الکتریکی، قابلیت کاربرد در راستای بهبود خنک کاری در صنایع و فناوریهای در حال توسعه مانند سیالات، الکترونیک، ارتباطات و دستگاههای صنعتی دارد بسیار مورد توجه

پژوهشگران بوده و در سالهای اخیر مورد مطالعه و استفاده قرار گرفته است. این ترکیب، یک آنالوگ ساختاری از گرافن با فضای بین لایهای ۱/۳۳ نانومتر است که قابلیت تشکیل ساختار یک بعدی و دو بعدی همانند کربن نانوتیوب و گرافن را دارد. با این که ساختار بور – نیترید مانند گرافن قدرت مکانیکی و هدایت گرمایی دارد ولی بور – نیترید مانند گرافن قدرت مکانیکی و هدایت گرمایی دارد ولی مواد به دلیل انرژی زیاد شکاف نوار، عایق الکتریسیته است [۲۳]. این مواد به دلیل نسبت سطح به حجم بالا و هزینه ساخت پایین به عنوان یک نگهدارنده ایدهآل برای اتمهای فلزی یا کلاسترها در کرافن ساختار بور – نیتریدی یک نیمه رسانا با شکاف انرژی گرافن ساختار بور – نیتریدی یک نیمه رسانا با شکاف انرژی کرافن ساختار بور – نیتریدی یک نیمه رسانا با شکاف انرژی سترده است (بیشتر از ۱/۵ الکترون ولت یا <۱/۵ الکترون ولت) که باعث ایجاد ویژگیهای الکتریکی و شیمیایی بسیار متنوع در ساختار بور – نیترید میشود [۲۵].

همچنین به دلیل حضور پیوندهای B-N این ترکیب به نسبت یونی است و پایداری گرمایی بالاتری نسبت به گرافن دارد [۲۶،۲۷]. با بررسیهای کامات و همکاران بر روی ساختار بور- نیترید هگزاگونال، آن ها نشان دادند که این ساختار به دلیل وجود پیوند قطبی B-N در آن، یک ساختار یکنواخت هم الکترون با شکاف باند غیر صفر است [۲۸]. برای تنظیم ویژگیهای مغناطیسی و الكترونيكي ساختارهاي بور – نيتريد، اصلاحهاي متناسب با اهداف مورد نظر روی آنها انجام گرفته است. از جمله روشهای اصلاحی را که میتوان نام برد شامل: روشهای فیزیکی مانند: کاربرد میدان الکتریکی و کشش، و روش های شیمیایی مانند: عاملدار کردن، نقص (نقص روزنهای'، نقص به علت چرخش پیوند (استون-والز) ۲ و آلائیدگی یا دوپه ۲ کردن. روشهای فیزیکی به طور مستقیم مقدار نوار را تغییر میدهند در حالی که در روش های شیمیایی، تغییر در میزان شکاف نوار باعث ایجاد نوارهای نوین در ناحیه درونی شکاف نوار می شود [۲۹]. از بین روش های اصلاحی ذکر شده، برای بهبود ویژگیهای نانولولههای بور- نیترید به روشهای شیمیایی زیر می پردازیم:

عاملداركردن نانولولهها

محدودیت در کاربرد نانولولههای بور – نیترید به دلیل بزرگ بودن نوار و حلالیت کم آن در حلالهای آلی منجر به اصلاح نمودن ویژگیهای ساختاری و الکترونی در نانولولهها می شود که

⁽Y) Stone-Wales

⁽¹⁾ Vacancy

⁽*****) Doping

شامل عاملدار کردن غیر کووالانسی و عاملدار کردن کووالانسی می باشد. برای عاملدار کردن نانولوله ها گروه های عاملی گوناگون می توانند به روش برهمکنش های کووالانسی و غیر کووالانسی به نانولوله متصل شوند. گروه های شیمیایی گوناگون مانند داروها، سورفکتانت ها، پلیمرها، مولکول های آلی، مایع های یونی و دیگر گروه های عاملی می توانند برای عامل دار کردن نانولوله ها به کار روند. این گروه ها به دلیل واکنش پذیری بسیار بالایی که دارند اغلب مورد مطالعه قرار می گیرند [۳۰،۳۱].

عاملدار كردن غير كووالانسى

عامل دار کردن غیر کووالانسی (جذب فیزیکی) ساختار الکترونی، آنها را قادر می سازد تا به روش برهمکنشهای ضعیف واندروالسی، π –کاتیون و π - π با مواد گوناگون برهمکنش داشته باشند [۳۲]. در نتیجه هیبریداسیون میزبان در موقعیت جذب، بدون تغییر باقی می ماند، در حالی که ویژگیهای دلخواه ذاتی نانوساختار را حفظ می کند، ساختار الکترونی آن را تغییر می دهد.

عاملدار كردن كووالانسى

در عامل دار کردن کووالانسی (جذب شیمیایی)، هیبریداسیون جاذب در اثر برهمکنش با جذب شونده در موقعیت جذب تغییر میکند و اصلاح ساختار الکترونی به نسبت قوی تر ایجاد شده و یک انتقال بار قوی بین نانوساختار بور – نیترید و گروه عاملی اتفاق میافتد که باعث می شود نانولوله عامل دار شده که به الکترونگاتیوی گروه عاملی بستگی دارد به نیمه هادی نوع q یا نوع n تبدیل شود [۱۸]. از برتریهای عامل دار شدن کووالانسی می توان به تشکیل یک پیوند شیمیایی کاملا پایدار و محکم بین گروه عاملی و نانوساختار نام برد. تشکیل این نوع پیوند باعث تخریب سطح بیرونی نانوساختار و تغییر ساختار بلوری آن می شود [۳۳]. این یافتههای نظری به صورت تجربی به روش آلکیله کردن نانولولههای بور – نیترید و واکنش کاهش شیمیایی با استفاده از ۱– برمو هگزان تأیید شده است [۳۴].

نقصها

نقصهای روزنهای

نقصهای روزنهای را در روشهای شیمیایی با تابش پرتو پر انرژی الکترونی یا تابش پرتو نوترونی پس از سنتز نانوساختار انجام

شکّل ۴ – نمایش شمایی نقص روزنهای، (a) بدون نقص، (b) نقص روزنهای تک اتمی به علت حذف یک اتم نیتروژن [۳۵]

میدهند که با حذف یک یا دو اتم در ساختار نانوساختار ایجاد میشود و روزنه یا روزنههایی در بدنه نانوساختار ایجاد میشود. وجود نقصهای گوناگون مانند: جای خالی یک اتم بور (B) یا یک اتم نیتروژن (N) واکنش پذیری سطح و ساختار الکترونیکی نانوساختارها را تغییر میدهد [۳۵،۳۶]. چنین جاهای خالی در ساختار بور – نیترید میتواند در حین سنتز و به روش پرتو افکنی الکترونی یا اشعه یونی ایجاد شود (شکل ۴) [۳۷،۳۸].

همچنین نتیجهها نشان داده که در نانولولههای تک دیواره این روزنهها در دمای ۲۰۰–۱۰۰ درجه سلسیوس تنها با یک سد انرژی یک الکترون ولتی قادر به انتقال الکترون در طول نانولوله میباشند [۳۹]. اثر وجود تک روزنه بر روی ویژگیهای انتقال الکترونی در نانوساختارهای کربنی و بور– نیتریدی با ساختارهای گوناگون نشان داده است که این ویژگیها به شدت به موقعیت روزنه بستگی دارند و عملکردهای اصلاحی با تغییر موقعیت روزنه در نانولوله، ضعیف و قوی میشود. این تغییرهای عملکرد، زمانی که این روزنه در دیواره نانولوله کربنی قرار دارد، آشکارتر میباشد، بنابراین میتوان از نانولولههای دارای این ویژگی برای ساخت دستگاه های نانوالکترونیک استفاده کرد [۴۰].

نقص استون-والز¹

این نوع نقص در ساختارهای گرافنی و لانه زنبوری تشکیل میشود. نقص استون – والز در اثر چرخش °۹۰ یکی از پیوندهای

⁽¹⁾ Stone-Wales Defect

شکل ۵ – نمایش شمای تشکیل نقص استون- والز در شبکه هگزاگونالی یک نانولوله کربنی a) شبکه اولیه b) شبکه دارای نقص استون- والز [۴۰]

شکل ۶ - ساختار بهینه شده نانولوله بور- نیتریدی با نقص استون- والز موازی با محور نانولوله [۴۰]

نانولوله بهدست می آید و طی آن چهار حلقه شش تایی مجاور هم، به دو حلقه پنج تایی و دو حلقه هفت تایی تبدیل می شود [۳۸،۳۹]. اولین بار در سال ۱۹۸۶ میلادی توسط *استون – والز* ایجاد حلقه های پنج تایی و هفت تایی در ساختار فلوئورن به صورت نظری مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است [۴۰]. شکل های زیر تشکیل نقص استون – والز را در شبکه هگزاگونالی یک نانولوله کربنی نشان می دهد (شکل ۵ و ۶) [۳۸].

وجود نقصهای گوناگونی مانند نقص روزنهای و نقص استون-والز در این ساختارها به طور تجربی و نظری گزارش شده است [۴۴]. بررسیهای *لتنین* و همکار*ان* نشان دادند که ایجاد انواع گوناگون نقص در صفحههای بور- نیترید به انرژی اشعه یونی، گونه یونی، زاویه پرتاب و بازده اسپری شدن اتمهای بور و نیتروژن بستگی دارد (شکل ۲) [۴۵].

آلائیدگی یا دوپه کردن

به جایگزین کردن ناخالصیها به جای اتمهای تشکیل دهنده دیواره نانوساختار آلائیدگی یا دوپه کردن گویند که به منظور اصلاح

شکل ۷ – یک تصویر از شبیهسازی (a) سامانه h-BN بدون نقص با موقعیتی که تحت تأثیرتابش یون قرار گرفته است با رنگ قرمز مشخص شده (b) تعریف زاویه در هوا (مثلث خاکستری) (c) تعریف زاویه خارج از هوا [۴۵].

ویژگیهای نانوساختار به کار میرود، به عبارتی با عمل دوپه کردن در نانولوله میتوان شکاف باند انرژی را کاهش داد و منجر به افزایش میزان رسانایی نانولولهها شد. یک اتم سیلیسیم دوپه شده بر دیواره ساختار بور – نیتریدی ناقص با نقص (VB) میتواند به عنوان یک کاتالیست بسیار فعال، برای احیاء نیتروژن مونواکسید به کار رود [۳۳]. همچنین ساختار بور – نیتریدی دوپه یا تزریق شده با اتم کبالت فعالیت کاتالیستی چشمگیری را برای واکنش اکسایش مونوکسید کربن ارایه میدهد [۱۳]. به طور نظری گزارش شده است که ساختار بور – نیتریدی دوپه یا تزریق شده با اتم کربن میتواند فعالیت کاتالیستی بالایی را برای واکنش احیاء اکسیژن دارا باشد [۱۴].

بررسی ویژگیهای کمپلکسهای دارای مایعهای یونی و نانوساختارهای بور- نیتریدی بدون نقص و نقصدار

Sigma Sig

⁽r) Kara (r) García

⁽¹⁾ Lehtinen

⁽۳) Xia

شکل ۸ - ساختار بهینه شده در سطح PBE/DZP مربوط به مایع یونی [CH][BE] و کمپلکس [CH][BE] [۴۸]

شکل ۹ – پنج حالت گوناگون رسوب اولیه نانوذرههای Fe₁₃ بر روی h-BNNS با نقص B-Vacancy یا A) N-Vacancy (A) حالت از بالا (B) و (C) حالت پل، (D) و (E) حالت مثلث [۴۹]

و LUMO ورقههای دارای Si و Ge در اثر جذب مایعهای یونی کولین بنزوات بیشتر از سایرین است (شکل ۸) [۴۸].

یکی از روشهای عاملدار کردن نانوساختارها در روش شیمیایی حذف یک یا دو اتم از دیواره نانوساختار است که باعث واکنش پذیری بیشتر نسبت به سطح نانوساختار بدون نقص میشود که باعث بهبود ویژگیهای نانوساختار و جذب بهتر مواد در سطح آنها میشود. *لین*^۱ و همکار*ان* با بررسیهای جذب در مولکولهای کوچک مانند فرمالدئید و نانوذرههای Fe₁₃ بر روی نانوساختارهای بور – نیتریدی بدون نقص و نقصدار بور و نیتروژن به این نتیجه رسیدند که انرژی جذب این مولکولها بر روی نانوساختارهای دارای نقص بیشتر از نانوساختارهای بدون نقص بوده و جذب این نقص و کنش پذیری افزایش یافته است (شکل ۹) [۴۹].

آزودو^۲ و همکاران تفاوت بین ساختارهای بور – نیتریدی بدون نقص و نقص دار را مورد بررسی قرار دادند و نشان دادند که ایجاد

شکل ۱۰ – نمایش سلول تک لایه بور نیترید هگزاگونال با نقص بور، نیتروژن با دایرههای صورتی رنگ و اتمهای کربن با دایرههای خاکستری رنگ و بور با دایرههای آبی رنگ نشان داده می شوند، به ترتیب. شکل (a) و شکل (b) ساختارهای گوناگون بور نیترید (BN) را نشان میدهد. شکل (c) و (b) یک اتم کربن جایگزین اتم بور یا نیتروژن شده است. شکلهای (e) و (f) مربوط به جای خالی بور (V_B) و نیتروژن (V_N) است [40]

نقص در ساختار باعث تغییر در ویژگیهای الکترونی صفحههای نانوساختار می شود (شکل ۱۰) [۵۰].

همچنین ایجاد نقص در دیواره نانوساختارها باعث واکنش پذیری بیش تر نسبت به نانوساختارهای بدون نقص می شود. در مطالعه های جولیو رودریگیز^۳ و همکاران با کمک تابش الکترونی که بر روی دیواره نانولوله های کربنی انجام دادند و با محاسبه های نظری پیوند بین نانولوله های کربنی با برخی فلزها، نشان دادند که شرط لازم برای پیوستن فلزها به نانولوله ها ایجاد نقص در ساختار آن ها می باشد (شکل ۱۱) [۵۱].

مارتین^۴ و همکاران واکنش پذیری در نزدیکی نقطهها نقص (V_B و V_b) در نانولوله بور- نیترید را گزارش دادند. انرژی جذب مولکولهای بزرگتر، کمتر از انرژی جذب مولکولهای کوچکتر است که در برخی موارد، جداسازی مولکولها پس از جذب روی موقعیتهای نقصدار رخ میدهد [۵۲]. روحی و همکاران ویژگیهای نانوصفحه بور – نیترید دارای نقص استون – والز (Sw)

⁽r) Azevedo (r) Matarín

⁽⁾⁾ Lin

^(*) Rodriguez

شكل ١١ - شكل گيرى اتصالهاى فلز - نانولوله تحت تابش الكترون [٤١].

را با استفاده از نظریه تابعی چگالی، از نظر ساختاری و الکترونیکی مورد ارزیابی قرار دادند. نتیجهها نشان داد که انرژی اتصال محاسبه شده برای بور – نیترید با نقص استون–والز کوچکتر از بور– نیترید بدون نقص است و تفاوت انرژی بین بور – نیترید بدون نقص و نقصدار، بر اساس کشش محوری افزایش یافته است.

شکاف انرژی تراز بور – نیترید دارای نقص استون –والز با کاهش کشش محوری افزایش یافته است و پیش بینی شده است که بور – نیترید با نقص استون – والز فرم کششی مناسب تری برای کاربردهای رسانایی نوری داشته باشد (شکل ۱۲) [۵۳].

ایجاد نقص در نانوساختارها میتواند بر ویژگیهای اپتو الکتریکی نانومواد دو بعدی مانند: نانوصفحههای گرافن و بور – نیترید تأثیر بگذارد. *شکوریان فرد* و همکار*ان* با استفاده از نظریه تابع چگالی (M06-2X(D3)/cc-pVDZ) جذب مولکولهای آلی پذیرنده (A) و دهنده (D) الکترون را بر روی نانوصفحه گرافن دارای نقصهای دو روزنهای TDV-GNF و استون – والز Sw-GNF بر بررسی کردند. حضور مولکولهای جاذب گوناگون D/A بر روی بررسی کردند. حضور مولکولهای جاذب گوناگون D/A بر روی جاذب بر روی نانوصفحههای دارای نقص استون – والز بیش تر از بانوصفحههای دارای نقص استون – والز بیش تر از نانوصفحههای دارای نقص دو روزنهای است. علاوه بر این، انرژی

شكل ١٣ – ساختارهاى مولكولى a) نقص استون–ولز (٥٥–٧٧)، (b) جاى خالى دو روزنەاى (٥–٥–٥) نقص، -4.6 (TCNE)-ترى نيتروفلئورنون(TCNE)، b) تتراسيانو اتيلن (TCNE)، a) تتراسيانوكوينودى متان (TCNQ)، f) N,N (f) تترافلوئورو– تتراسيانوكينودى متان (F4-TCNQ)، c) دى متيل پارافنيلن دى آمين (DMPD)، h) تتراتيافولوالن(TTF) [46]

حدود ۱۰ درصد افزایش یافته است. نتیجههای بهدست آمده از تجزیه و تحلیل ماهیت برهمکنشهای بین مولکولهای جاذب و سطوح گرافن نشان داد که شکاف انرژی HOMO-LUMO نانوصفحههای گرافن دارای نقص با جذب مولکولها کاهش می ابد. با این حال، با افزایش اندازه نانوصفحههای گرافن دارای نقص، شکاف انرژی HOMO-LUMO و سختی شیمیایی (η) همه کمپلکسها کاهش اما شاخص الکتروفیلی (۵) افزایش یافته است. علاوه بر این، مقدارهای پتانسیل شیمیایی (μ) کمپلکسهای مولکولهای آلی پذیرنده (A) و نانوصفحه گرافن نقص دار با افزایش اندازه نانوصفحهها کاهش یافته در حالی که مقدارهای آن برای کمپلکسهای نانوصفحه گرافن نقص دار و مولکولهای آلی دهنده (D) افزایش یافته است (شکل ۱۳) [۵۴].

همچنین *شکوریان فرد* و همکار*ان* یک مطالعه سیستماتیک از جذب فیزیکی نوکلئوبازهای گوناگون (NBs) بر نانوصفحههای بور – نیترید شش ضلعی (h-BNNF) دارای نقص روزنهای بور و نیتروژن و نانوصفحه بور – نیترید بدون نقص به کمک نظریه تابعی چگالی (DFT) گزارش کردند [۵۴]. وجود نقص های ۷۸ و ۷۶ در نانوصفحههای بور – نیتریدی، انرژی اتصال NBs را به ترتیب ۹ و ۳۴ کیلوکالری بر مول افزایش داده است.

پتانسیل الکترواستاتیک منفی در موقعیت نقص روزنه B باعث شده که سطح h-BNNF-V_B واکنش پذیری بیش تری نسبت به سطح h-BNNF-V_N داشته باشد. بررسی ویژگی های نوری به کمک محاسبه های DFT وابسته به زمان (TD-DFT) نشان داده که

شکل ۱۴ - نمایش گلوله و میله (NBs)، نانوصفحه بور – نیتریدی h-BNNF-V_B) ونانوصفحههای h-BN نقصدار (h-BNNF) h-BN و (h-BNNF-V_B) [۵۵]

کمپلکسهای (h-BNNF-V_B) و (h-BNNF-V_N) طیف جذبی در بازه مرئی ۸۰۰–۳۰۰ نانومتر دارد و این کمپلکسها میتوانند برای استفاده در دستگاههای نشر نوری در ناحیه مرئی مناسب باشند (شکل ۱۴).

بررسیها و مطالعهها در نوع نقص و اندازه سطوح دارای نقص را در نانوصفحههای گرافن برای جذب فیزیکی مایعهای یونی بر روی آن سطوح نشان داده (شکل ۱۵) که اندازه سطح، انرژی اتصال مایعهای یونی (IL) و طیف جذبی UV-Vis کمپلکسهای مایع یونی نانوصفحه گرافن ناقص (DGNF···IL) را تحت تأثیر قرار داده است. علاوه بر این، افزایش اندازه نانوصفحههای گرافن دارای نقص (DGNF)، انرژی اتصال IL را حدود ۱۰ درصد افزایش داده نقص (DGNF)، انرژی اتصال IL را حدود ۱۰ درصد افزایش داده و Topod ماهیت غیر کووالانسی دارد و همراه با انتقال بار بین IL و نانوصفحهها است. مقایسه مقدارهای انرژی اتصال IL در و نانوصفحهها است. مقایسه مقدارهای انرژی اتصال IL در و نانوصفحهها است. مقایسه مقدارهای انرژی اتصال IL در و نانوصفحهها است. مقایسه مقدارهای انرژی اتصال IC در و نانوصفحهها است. مقایسه مقدارهای انرژی اتصال IC در و نانوصفحهها است. مقایسه مقدارهای انرژی اتصال IC در و نانوصفحهها است. مقایسه مقدارهای انرژی اتصال IC در و نانوصفحه است: (شکل ۱۴).

DGNF محاسبههای آنها نشان داد که افزایش اندازه سطوح DGNF منجر به کاهش در شکاف انرژی اوربیتالهای HOMO-LUMO در سطوح DGNF می شود. انرژی اوربیتالها و نمودار چگالی حالتها نشان داده که شکاف انرژی (E_g) نانوصفحههای GNF-(Sw)-GNF ها در اثر جذب LL مایع یونی کاهش یافته و سطح انرژی فرمی^۱ آنها تغییر کرده است. توصیفگرهای واکنش پذیری شامل پتانسیل شیمیایی (μ) و سختی شیمیایی (η) نانوصفحهها در اثر جذب LL کاهش یافته در حالی که شاخص الکتروندوستی (۵) آنها افزایش یافته است. در طیف جذب UV-Vis نانوصفحههای DV-GNF و

شکل ۱۵ – ساختارهای هندسی بهینه شده با نمای توپ و میله بدون نقص و نقصدار نانوصفحه گرافن با مایعهای یونی [۵۶]

شکل ۱۶ - مقایسه انرژیهای برهمکنش مایعهای یونی با نانوصفحههای بدون نقص گرافن و انواع نانوصفحههای نقصدار گرافن [۵۶]

Sw-GNF چهار پیک جذبی مشاهده شده که مربوط به انتقالات $\pi \rightarrow \pi^*$ در طول موج Sw-GNF است. پیک جذبی در نانوصفحه Sw-GNF در طول موج $\pi \rightarrow \pi^*$ است. پیک جذبی در نانوصفحه DV-GNF ظاهر شد. شدت پیکهای جذبی در نانوصفحه JV-GNF ($\lambda = 348$ nm) DVGNF و در نانو ورقه SW-GNF ($\lambda = 348$ nm) الکترونها همراه است. پس انواع نقص می تواند شکل و شدت طیفهای نوار جذبی اول را تحت تأثیر قرار دهد و پتانسیل کاربردی برای دستگاههای نشر نوری داشتهباشد [$\Delta = 3$

همچنین *شکوریان فرد* و همکار*ان* با استفاده از مطالعههای ساختار الکترونی و روشهای آنالیزی محاسبههای ویژگیهای جذبی شش مایع یونی (ILs) بر روی سطوح گرافن فلوئوردار شده، گرافن خالص و بور – نیترید شش ضلعی بررسی کردند. انرژیهای اتصال (ΔEb) مایعهای یونی با سطوح بالا نشان داد که سطوح گرافن فلوئوردار شده انرژی اتصال کمتری نسبت به دو سطح دیگر دارد.

(1) Fermi Energy

			<u> </u>	ωv] Iv	ر سطح از نظریه 106-2X/cc -pvDZ	سبه سده د	یونی ، محاد	های ا	با مايع
Structure	HOMO	LUMO	Eg	η	Structure	HOMO	LUMO	Eg	η
GNF@1N	-۵/۶۳	-1/V۵	۳/۸۸	۱/۹۴	GNF@3N	-۵/۵۶	-1/20	۳/۸۱	١/٩
GNF@1N[Bmim][BF4]	-۵/۶۳	-1/78	۳/۸۵	١/٩٢	[GNF@3N[Bmim][BF4	-۵/۵۴	-1/78	۳/۷۶	١/٨٨
[GNF@1N[Btam][BF4]	-۵/۶V	-1/82	۳/۸۴	١/٩٢	[GNF@3N[Btam][BF4	-۵/۶	-1/82	٣/٧٧	١/٨٨
GNF@1N[Bmim][BF6]	۵۵/۵ –	-1/14	۳/۸۱	١/٩	GNF@3N[Bmim][Bf6]	–۵/۵۹	-1/88	۳/۷۴	١/٨٧
GNF@1N[Bmim][Tf2N]	-۵/۸ λ	-۲	۳/۸۸	1/94	GNF@3N[Bmim][Tf2N]	-۵/V٩	-۲/+ ۱	٣/٧٨	١/٨٩
GNF@1N[Btma][Tf2N]	–۵/۹	-7/•٣	۳/۸۷	١/٩٣	GNF@3N[Btma][Tf2N]	<i>−۵/۹</i>	-٣/١	۳/۸	١/٩
GNF@2N	$-\Delta/\Lambda V$	-1/88	4/21	۲/۱	GNF@4N	-۶/۱۸	-7/11	۴/۰۷	۲/۰۳
GNF@2N[Bmim][BF4]	$-\Delta/\Lambda V$	-1/14	۴/۱۳	۲/۰۶	GNF@4N[Bmim][BF4]	-8/11	-7/•۴	۴/۰۷	۳/۰۳
GNF@2N[Btam][BF4]	$-\Delta/\lambda\lambda$	-1/8Y	4/21	۲/۱	GNF@4N[Btam][BF4]	-8/1	-۲/・۹	۴/۰۱	٢
GNF@2N[Bmim][BF6]	-۶/۰۵	-1/88	۴/۲	۲/۱	GNF@4N[Bmim][BF6]	-8/71	-7/18	۴/۰۵	۲/۰۲
GNF@2N[Btma][BF6]	-8	-1/81	۴/۱۹	۲/۰۹	GNF@4N[Btma][BF6]	-8/14	-۲/・۹	۴/۰۵	۲/۰۲
GNF@2N[Bmim][Tf2N]	-8/•4	-1/٩	4/14	۲/۰۷	GNF@4N[Bmim][Tf2N]	-8/47	-7/47	۴	٢
GNF@2N[Btma][Tf2N]	-۶/ <i>\</i> Y	-1/٩٩	۴/۱۸	۲/۰۹	GNF@4N[Btma][Tf2N]	-۶/۴۵	-7/44	۴/۰۱	٢

لختی شیمیایی (η) در سطوح نانوصفحهها و کمپلکسهای آنها	جدول ۱ – مقدارهای انرژی اوربیتالهای HOMO و LUMO، شکاف انرژی Eg،
	[AV] M06-2X/cc -nVDZ as bi :1 rbut a sub interest in classical

شکل ۱۷ - ساختار هندسی بهینه شده نانوصفحههای گرافن نقصدار حقرهای و دوپه شده با اتم نیتروژن با مایعهای یونی [۵۷]

نتیجههای بهدست آمده از محاسبههای کوانتومی نشان داد که پایداری کمپلکسهای سطح گرافن فلوئوردار شده (FG) با مایع یونی (FG...IL)تنها به دلیل برهمکنشهای غیر کووالانسی ضعیف مورد انتظار است. محاسبه انتقال بار با استفاده از روش ChelpG نشان داد که برهمکنش IL با سطح FG بهطور کلی بار منفی را در سطح FG القا کرده است. به علاوه برهمکنش مایعهای یونی با سطح FG منجر به کاهش شکاف انرژی اوربیتالهای HOMO-LUMO و افزایش هدایت الکتریکی نسبت به سطح FG تنها شده است. توصیفگرهای واکنش پذیری کل، مانند سطح انرژی فرمی (E_{FL})، تابع کار (WF) پتانسیل شیمیایی الکترونی (μ)، سختی شیمیایی (η)، نرمی کل (S) و شاخص الکتروفیلی (۵)، برای سطح FG و کمپلکسهای II

محاسبه شدهاست. محاسبه ها وابسته به زمان نظریه تابع چگالی نشان داده که جذب (GNF-4N، GNF-3N، GNF-2N) و GNF-4N) دارای ماهیت برهمکنش بین مایعهای یونی و نانوصفحه های گرافن GNFهای آلائیده شده با نیتروژن غیر کووالانسی است (شکل ۱۷).

پایداری برهمکنش مایعهای یونی با سطوح با افزایش تعداد اتمهای نیتروژن در سطوح نانوذرمها به ترتیب GNF-4N…IL > GNF-3N…IL > GNF-2N…IL > GNF-1N…IL افزایش یافته و شکاف انرژی HOMO-LUMO سطوح ۱۶ آلائیده شده با نیتروژن با جذب مایع یونی کاهش یافته است (جدول ۱). اتمهای نیتروژن موجود در این نانوصفحهها برروی انرژی اتصال مایعهای یونی و ویژگیهای نوری نانوصفحهها تأثیر گذاشته و منجر به

جناون المستقد سالي وتعلوه سارعزا في السالي	جدول ۲ - تغ	تغيير	های	بالقوه	، هار	زترى	[۵۸]
--	-------------	-------	-----	--------	-------	------	------

ionic liquid	shift ($E^{IL}_{Hartree}$ - $E^{vacuum}_{Hartree}$)
BMIM PF6	eV–۵/۰۷
BMIM BF4	eV-۴/۸۳
BMIM TFSI	eV-۵/۶۶
P13 PF6	eV–۵/۱۱
P13 BF4	eV-۴/۵۶
P13 TFSI	eV-6/47

شکل ۱۸ – یونهای مایعهای یونی IL بررسی شده، کاتیونها: (الف) ۱-بوتیل-۳-متیل ایمیدازو لیوم (BMIM): (N، N, –پروپیل متیل پیرولیونیوم (P13) و آنیونها: ج) هگزافلوئوروفسفات (PF_6): (د) تترا فلوئوروبورات (BF4): (ه) بیس-(تری فلوئورومتیل سولفونیل) ایمید (TFSI) [۵۸].

تغییرهایی در طیف جذب UV-Vis شده است. نتیجهها نشان داده که به دلیل برهمکنش قوی تر مایعهای یونی با سطح GNF-4N، تغییر در طیف جذبی در این سطوح با جذب مایع یونی بیش تر از سایر سطوح است [۵۷].

اونگ و همکار*ان* مدلی از روی دو کاتیون: ۱-بوتیل ۳- متیل ایمیدازولیوم (BMIM) و N.N-پروپیل متیل پیرولیونیوم (P1) و سه آنیون: هگزا فلوئوروفسفات (PF6)، تترا فلوئوروبورات (BF4) و بیس– تری فلوئورومتیل سولفونیل ایمید (TFSI) با استفاده از دینامیک مولکولی (MD) و نظریه تابعی چگالی (DFT) در نظر گرفتند و ساختار بهدست آمده از کاتیون و آنیونها را با توجه به بالاترین تراز انرژی اوربیتالی (HOMO) و کمترین تراز انرژی اوربیتال (LUMO) مورد ارزیابی و مقایسه قرار دادند (شکل ۱۸). نتیجهها شواهد شگفت انگیزی از بی ثباتی آندی کاتیونی ارایه داد و کاتیون مربوطه نسبت به آنیونها پایدارتری اکسایشی بیشتری دارد. حدود کاتدی و آندی بهدست آمده برای مایعهای یونی گرارش شده است [Δ].

شکل ۱۹ – ساختار جفت یونهای مورد مطالعه بهینه شده در سطح نظریه (M06-2X/6-311⁺⁺g(d,p. رنگ عنصرها: سفید– H، نارنجی– C. آبی– N، بنفش– F، فیروزهای– B، خاکستری– P، زرد– S [۵۹]

مارکا^۲ و همکاران بررسیهای خود را روی چهار مایع یونی شامل کاتیون: ۱-بوتیل ۲-متیل ایمیدازولیوم (Bmim) با چهار آنیون گوناگون: تترا فلوئوروبورات (BF4)، هگزا فلوئوروفسفات (PF6)، تری فلوئورومتان سولفونات (TfO) و بیس (تری فلوئورومتان سولفونیل) ایمید (TFSI) انجام دادند (شکل ۱۹ و ۲۰). از نتیجههای بهدست آمده از تجزیه و تحلیل توزیع چگالی الکترون، نظریه کوانتوم اتمها در مولکولها (QTAIM)، آنها پی بردند ما بین آنیونها و اتمهای هیدروژن حلقه ایمیدازولیوم کاتیون پیوند ضعیف هیدروژنی هیدروژن مجاور گروههای آلکیل حلقه ایمیدازولیوم مشاهده شد. قدرت الکترواستاتیکی برقرار است. پیوند هیدروژنی نیز برای اتمهای اسبی پیوند هیدروژن در OTAI و ۴۰ هیدروژن مجاور گروههای آلکیل حلقه ایمیدازولیوم مشاهده شد. قدرت BmimTFG و BmimTfO است، در حالی که در OTAI و BmimTFSI پیوند هیدروژن در اتمهای گوناگون هیدروژن حلقه ایمیدازولیوم حساسیت بالاتر را نشان داده است (شکل ۱۹ و ۲۰) [۵۹]. زیمیدازولیوم حساسیت بالاتر را نشان داده است (شکل ۱۹ و ۲۰) [۵۹].

تنظیم پذیر بر پایه کاتیون آریل متیل آمینو تترازولیوم که به کربن ۲۰ حلقه فنیل به ترتیب گونههای: MO₂ ،NH₂ ·OH .OCH₃ .Me .H ای NO₂ ،NH₂ ·OH .OCH₃ .Me .H ۲۰ ،NO² ، CHO ،CH₃ ،CHO ،CH₃ .Me .H ۲۰ ،COM ،CH₃ ،CHO ،CH₃ ،CHO ،CH متصل شدند مطالعه کردند و ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی ساختارها را با استفاده از عملکرد 2X -MO6 با مجموعه پایه (G(2d,2p) + 311 -6 مورد بررسی قرار دادند(جدول ۳). برای همه مایعهای یونی، پارامترهای ساختاری، انرژی برهمکنش آنتالپی تشکیل، مقدارهای انتقال بار و ویژگیهای

11

BrimPF_a BrimBF_i BrimBF_i

				[۶+] M06-2	2X / 6- 311++G	عه پايه (2d,2p)	کوناکون* در مجمو
Ion Pair	ΔΖΡVΕ	BSSE	ΔE^{a}	ΔE^{b}	ΔE °	ΔE^{d}	ΔG^d
4-H	١/٢	۰/۵۴	_97/77	-91/18	-۹ <i>\/</i> /٩	-9+/87	-84/12
4-Me	١/۶	۰/۵۳	-91/+7	-\\9/49	-٩٠/۵۵	-\\\\95	-Ya/Y 1
4-OMe	١/۵	۰/۵۳	-9+/42	-\\\\94	-X9/X9	–۸۸/۴۱	-Y۴/۹۳
4-OH	۱/۵	۰/۵۳	-91/21	-9/	-٩٠/٩ ٨	-89/41	Y8/88
4-NH ₂	١/٧	۰/۵۳	-88/42	-NS/VS	-AY/٩+	-86/26	-77/22
4-NO ₂	١/۵	۰/۵۸	-91/14	- ٩ ۶/YA	-۹ ٧/۶۶	-98/7+	-XY/Y٩
4-F	١/۴	۰/۵۳	-94/14	-97/Y•	-9٣/۶١	-97/18	-Y9/18
4-CHO	١/۴	۰/۵۸	–۹۵/۰۸	_ ૧ ٣/۶٧	<u> </u>	-9٣/+9	-/4//
4-CN	۱/۵	۰/۵۴	-9Y/۵۵	-٩۶/٠۵	-9Y/+ 1	-90/01	-22/20
4-CF ₃	١/۴	٠/۵٩	-98/+4	-94/81	-96/46	94/+2	-X+/X9
4-COMe	١/۴	۰/۵۸	-97/VA	-97/47	-97/7+	-۹١/٨۵	-79/18
4-CO ₂ Me	١/٧	+/۵Y	-9 % /YA	-91/87	-97/7+	-۹۱/۰۵	-44/22

جدول ۳ – مقدارهای انرژیهای برهمکنش (کیلوکالری در مول) برای پایدارترین نانوساختار [N(CN)2][N(CN)] با جفتهای یونی گوناگون* در مجموعه پایه M06-2X / 6- 311++G(2d,2p] [۶۰]

* جفتهاي يوني (H, 4-Me,4-OMe,4-OH,4-NH₂,4-NO₂,4-F,4-CHO,4-CN,4-CF₃,4-COMe,4-CO₂Me).

شکل ۲۰ – ساختارهای جفت یونی مورد مطالعه بهینه شده توسط اتمهای کربن حلقه ایمیدازولیوم. قرمز – BmimTfO، أبی – BmimBF4، نارنجی – BmimPF6، خاکستری – BmimTFSI. خطهای خط چین پیوند کوتاه بین C2 اتمهای هیدروژن H2 و نزدیک ترین اتمهای الکترون منفی آنیونها را نشان میدهد [۵۹]

توپولوژیکی محاسبه و بحث شده است (شکل ۲۱). نتیجهها نشان دادند که قدرت برهمکنش ارتباط مستقیم با الکترون حلقه فنیل جایگزین شده با الکترون دارد و منجر به ایجاد جفت یونی پایدارتر مهم مایعهای یونی مانند کشش سطحی، نقطه ذوب، دمای نقطه مهم مایعهای یونی مانند کشش سطحی، نقطه ذوب، دمای نقطه بحرانی، پایداری و هدایت الکتروشیمیایی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. جفت یون با استفاده از شیمی کوانتومی و دادههای ترموشیمیایی محاسبههای بهدست آمده است به طور خلاصه در مایعهای یونی گونههای الکترون دهنده نقطه ذوب پایین تر، نقطه بحرانی و رسانایی الکتریکی بالاتر نسبت به سایر موارد دارد. بنابراین ساختار نانو [2(N(CN)][PMAT](-4)] به دلیل هدایت الکتریکی

شكل ۲۱ - نانوساختارهای بهینه شده [N(CN)2][N(CN)2] 4-،4-F4-NO2:4-NH2:4-OH4-OMe، 4-M:4-H) با جفتهای یونی 4-CO2Me:4-COM:4-CF3:4-CN:CHO در مجموعه پایه [۶۰] M06-2X / 6- 311++G(2d,2p)

بالاتر به عنوان الکترولیت مناسب تری در مقابل ساختار [N(CN)2][N(CN]][بوده است زیرا پایداری گرمایی بالاتر مناسب تر است [۶۰].

همچنین خلیلی و همکاران با بررسی و مطالعه بر روی ویژگیهای فیزیک و شیمیایی چهار مایع یونی آریل آلکیل تنظیم پذیر بر روی نانوصفحههای بور- نیتریدی بدون نقص و نقصدار روزنهای بور و نیتروژن بر اساس روش DFT در سطح نظری M06-2X/cc-pVDZ به این نتیجه رسیدند که مقایسه بین مقدارهای انرژی برهمکنش تصحیح شده (ΔE) مایعهای یونی

					[י א]	W100-2A	/cc-pvDZ
Structure	ΔΕ	ΔE_c	Q(surface)	ε _{HOMO}	ε _{LUMO}	Eg	ΔE_g
h-BN				-∧/ \ •	•/\\	٨/٩٨	
h-BN-V _B				-٨/١۵	-۲/۰۵	۶/۱۰	
h-BN-V _N				-۵/۳۱	٠/۵٩	۵/۹۱	
h-BN…[MPhIM][BF4]	-19/17	-77/VA	۰/۰۱۰۲	-λ/١١	-•/∆٩	۷/۵۲	1/48
BN-V _B …[MPhIM][BF ₄]	-78/78	-78/41	•/•٣۶٣	-Y/٩A	-7/78	۵/۷۰	•/۴•
BN-V _N …[MPhIM][BF4]	-78/11	-7۶/۳۳	•/•٣۴۶	<i>−</i> ۵/۵۸	-•/Y•	۴/۸۸	-1/•۲
h-BN…[MPhTAZ1][BF4]	-74/08	-74/77	•/•٣۴٩	_Y/૧૧	-•/٩۴	۷/۰۵	-1/9٣
BN-V _B …[MPhTAZ1][BF ₄]	-78/87	-20/20	۰/۰۵۸۳	-۸/۰۴	-۲/۳۳	۵/۷۱	-•/٣٩
BN-V _N …[MPhTAZ1][BF ₄]	-78/72	-78/19	•/•۴٣۴	-۵/۶۱	-•/٩•	۴/۷۱	۱/۱۹
h-BN…[MPhTAZ2][BF4]	-70/74	-20/08	•/•٣٢۶	-\lambda / • •	-•/٩A	۷/۰۳	-1/90
BN-V _B …[MPhTAZ2][BF4]	-78/87	-77/71	+/+FAY	-\lambda / • •	-7/1۴	۵/۸۶	-•/۲۴
BN-V _N …[MPhTAZ2][BF ₄]	-78/18	-78/38	•/•٣٧٣	<u>–۵/۵۵</u>	-•/٩۴	4/87	-1/۲۹
h-BN…[MPhTTAZ][BF4]	-74/88	-74/77	۰/۰۵۲۹	-∧/•Y	-1/۲۹	۶/۷۸	-7/7•
BN-V _B …[MPhTTAZ][BF ₄]	-77/49	-78/87	•/•٨۴١	- λ/ ∙۹	-7/78	۵/۸۱	-•/۲٩
BN-V _N …[MPhTTAZ][BF ₄]	-78/17	-۲۳/۹۳	•/•٧۴•	-۵/۶۵	-1/71	۴/۴۴	-1/49

جدول ۴ – انرژی برهمکنش تصحیح شده با BSSE و پارامترهای انتقال انرژی* بر روی سطوح (h-BN-V_B ،h-BN) و (h-BN-V_N) در سطح نظری M06-2X/cc-pVDZ [۶۱]

* نیروی پراکندگی (ΔEc/kcal/mol)، بارها (Q/au)، انرژی سطح اوربیتال (EHOMO , ٤LUMO)، شکاف انرژی (Eg) و تغییرهای انرژی شکاف (ΔEg)

شکل ۲۲ – نمودارهای کامل مولکولی کمپلکسهای h-BN…TAAIL شکل ۲۲ – نمودارهای کامل مولکولی کمپلکسهای الم BN…TAAIL و h-BN-VB…TAAILs و h-BN-VN…TAAIL فقطههای بحرانی هسته و پیوند به ترتیب توسط دایرههای قرمز بزرگ و کوچک نشان داده شد [۶۹]

در سطوح h-BN-V_B ،h-BN و h-BN-V_N نشان داده که وجود نقصهای V_B و V_N تمایل جذب مایعهای یونی را بر سطح h-BN افزایش داده است(جدول ۴)(شکل ۲۲ و ۲۳). قدرت جذب مایعهای h-BN-V_B و h-BN-V_N نسبت به سطح h-BN در حدود 1–۴ کیلوکالری بر مول بیشتر است که این اختلاف در انرژی

برهمکنش، شکاف انرژی HOMO-LUMO و توصیفگرهای واکنش پذیری را تحت تأثیر قرار داده است. تجزیه و تحلیل اتمها در مولکول (AIM)^۱ نشان داده که برهمکنش بین مایعهای یونی با سطوح h-BN-V_B ،h-BN و h-BN-V_N از نوع غیر کووالانسی است [۶۱](شکل ۲۴).

⁽¹⁾ Atoms in molecules

شکل ۲۴ - نمودارهای کامل مولکولی کمپلکسهای h-BN…TAAIL، h-BN-VB…TAAIL و h-BN-VN…TAAIL. نقطههای بحرانی هسته و پیوند به ترتیب توسط دایرههای قرمز بزرگ و کوچک نشان داده شد [۶۱]

محاسبه محاسبه نشان داد که نقص V_B و V_N اندازه و برای انتقال بار بین مایعهای یونی و سطح h-BN را تحت تأثیر قرار داد. تجزیه h-BN نشان می دهد که انتقال بار از سطوح h-BN-V_B و h-BN-V_B و h-BN-V_N به مایعهای یونی رخ داده و میزان انتقال بار بین مایعهای یونی و سطوح h-BN-V_B و h-BN-V_N. مایعهای یونی با سطح h-BN-N است(شکل ۲۵).

حضور نقصهای V_B و V_N باعث افزایش هدایت الکتریکی در سطح h-BN شده است. نقص V_N بی*ش*تر از نقص V_B ، هدایت الکتریکی را افزایش داده است نقصهای V_B و V_N در سطح h-BN ایج کار سطح (h-BN-V_N > h-BN-V_B) را کاهش داده

شکل $\hat{Y}$ – مقایسه مقدارهای انتقال بار در سطح (Q) برای جذب مایع های یونی تنظیم پذیر [MPhTAZ1][BF4], [MPhIM] [BF4]] [MPhTAZ2][BF4] و [MPhTTAZ][BF4] بر روی سطوح h-BN-VB، h-BN

h-BN-V_B h-BN الفزایش و تابع کار سطوح h-BN-V_B h-BN ار افزایش و تابع کار سطوح h-BN-V_N تابع کار سطح h-BN-V_N را افزایش و تابع کار سطوح h-BN-V_N تابع کار سطح h-BN-V_B h-BN این نتیجه در کنترل خاصیت نشر الکترونی سطح h-BN مفید است. محاسبههای TD-DFT مفید است. محاسبههای h-BN منجر نشان داد که وجود نقصهای V_B و V_N در سطح h-BN منجر نشان داد که وجود نقصهای V_B و V_N در سطح h-BN منجر نشان داد که وجود نقصهای h-BN و N در سطح h-BN منجر نشان داد که وجود نقصهای h-BN (در حدود الا و نشان داد که ویک جذبی در مطح h-BN (در حدود ۲۱) انومتر برای به جابهجایی قرمز پیک جذبی دوم مشاهده شده در ۲۲ نانومتر برای n-BN-V_N نشر او همکار*ا*ن وجود ذرمهای هیدروژنی مایعهای یونی

PF₆ ایمیدازولیوم و پیریدینیوم شامل آنیونهای PF₆ و PF₆ دارای آنیونهای PF₆ و NTf₂ با طیف سنجی ID NMR و NMR دارای آنیونهای PF₆ و NTf₂ با طیف سنجی ID NMR داد که برهمکنشی بین کاتیون و آنیون و برهمکنش بین مولکولی بین کاتیونها وجود دارد [۶۲]. همچنین نتیجههای بهدست آمده از بین کاتیونها وجود دارد [۶۲]. همچنین نتیجههای بهدست آمده از بین کاتیونها وجود دارد [۶۲]. همچنین نتیجههای بهدست آمده از بین کاتیونها وجود دارد از ازولیوم مایعهای یونی نشان داد که برهمکنش بین مولکولی کاتیونها در ایمیدازولیوم به دلیل وجود محیط هیدروژنی در حالت مایع میباشد. همچنین وجود محیط ناهمگن برای مایعهای یونی شامل کاتیون پیریدینیوم متفاوت از مایعهای یونی شامل کاتیون ایمیدازولیوم است. شکل ۲۸، ساختار بهینه شده مایعهای یونی PIP₁₄Br «cmimPF₆ 6bmimPF₆

گوکسون^۲ و همکاران نانوصفحههای بور نیترید را با توجه به جذبشان مورد ارزیابی قرار دادند [۶۳]. بلورینگی بالا سبب کاربرد گسترده در این نانوصفحهها شد. در این پژوهش، یک روش مقیاس پذیر

⁽Y)Guoxun

شکل ۲۷ – طیف جذب UV سطوح H-BN-V_B (h-BN-V_B (h-BN و کمپلکسهای آنها با مایعهای یونی محاسبه شده در سطح نظری UV مطح (a TD-M06-2X/cc-pVDZ) طیف جذبی UV سطح h-BN با مایعهای یونی b) طیف جذبی UV سطح h-BN-V_B با مایعهای یونی c) طیف جذبی UV سطح h-BN-V_N با مایعهای یونی [۶۱]

شکل ۲۸ – ساختار بهینه شده مایعهای یونی bmimPF6 (a) ، PIP14NTf2 (d ،PIP14Br (c ،cmimPF6 (b)]

برای لایه برداری گزارش دادند. مایعهای یونی به روش برش سطوح چند لایهای بور نیترید با حفظ ساختار، برای این روش آماده شد و این عمل سبب شد اثرهای هم افزایی جذب فیزیکی قویتر شود و برهمکنشهای شیمیایی در مایعهای یونی بین هیدروژن فلوئورید و سطح بور نیترید افزایش یابد. شکل ۲۹، نمودار لایه برداری

از سطح چند لایه ای بور نیترید (BNNSs) را نشان میدهد.

نتيجهگيري

در مطالعه حاضر، تغییرهای ساختار الکترونی در جذب مایعهای یونی تنظیم پذیر با نانوساختارهای گوناگون: شامل نانولولهها و نانوصفحههای گرافن، ژرمانیوم، سیلسیم و بور نیتریدی بررسی شد

و تغییرهای انرژی برهمکنش، انرژی اتصال، سختی شیمیایی، پتانسیل شیمیایی، شکاف انرژی و طیف جذبی بر جذب مایعهای یونی گوناگون با کاتیونهای گوناگون و آنیونها را با نانوصفحهها و نانولولههای بدون نقص و نقصدار شامل نقص روزنهای و نقص استون والز مورد بررسی قرار داده شد. نتیجههای بررسیها نشان داد که ایجاد نقص روی نانوساختارها بر روی ویژگیهای فیزیکی خصوصا بیشتر شدن انرژی برهمکنش و کاهش شکاف انرژی بین ترازهای هومو-لومو در اوربیتالهای مولکولی شده که این خود سبب برهمکنش بهتر بین مایعهای یونی و نانوساختارها و در نتیجه جذب بیشتر مایعهای یونی و پیشرفت و حلالیت بهتر واکنش در مایعهای یونی شده است.

چالش در این کار ایجاد نقصهای روزنهای و استون والز است که هم در شکل ساختارها و برهمکنشها و هم در جذب فیزیکی و پارامترهای هندسی و پیکهای جذبی تأثیر گذاشته و در مقایسه با نانوساختار بدون نقص پایدارترین شرایط را از لحاظ برهمکنش ایجاد کرده است که این موضوع در جدولها و شکلها و نمودارهای

موجود در مقاله گزارش شده است و نشان دهنده این نکته اساسی است که وقتی نقص در یک ساختار بهینه شده ایجاد شود، مقدار جذب فیزیکی نسبت به حالت بدون نقص بیش تر شده، شرایط پارامتری تغییر کرده و ارتفاع پیک جذبی کم تر و بیش تر به سمت طول موج بالاتر و مرئی می رود. به همین دلیل ایجاد نقص به عنوان یک روش اصلاحی برای بهبود ویژگیهای ساختاری و الکترونی در نانوساختارها با مایعهای یونی تنظیم پذیر به کار برده شده است.

قدرداني

نویسندگان مقاله از حمایتهای انجام گرفته توسط دانشگاه گیلان و دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت برای این پژوهش قدردانی میکنند.

تاريخ دريافت : 1۸ / ۰۲ / ۱۴۰۰ ؛ تاريخ پذيرش : ۱۱ / ۱۱ / ۱۴۰۰

مراجع

- Wasserscheid P., Keim W., Ionic Liquids-New Solutions for Transition Metal Catalysis, Angew. Chem., 39: 3773-3789 (2000).
- [2] Seddon K.R., "Molten Salt Chemistry an Introduction and Selected Applications", Reidel Publishing, Dordrecht, Netherlands, (1987).
- [3] Welton T., Room-Temperature Ionic Liquids. Solvents for Synthesis and Catalysis., ACS. Rev., 99(8): 2071-2084 (1999).
- [4] Wilkes J.S., Levisky J.A., Wilson R.A., Hussey C.L., Dialkylimidazolium Chloroaluminate Melts: A New Class of Room-Temperature Ionic Liquids for Electrochemistry, Spectroscopy and Synthesis, *Inorg. Chem.*, 21: 1263-1264 (1982).
- [5] Wilkes J.S., Zaworotko M.J., Air and Water Stable 1-Ethyl-3- Methylimidazolium based Ionic Liquids, J. Chem. SOC Chem. Commun., 13: 965-966 (1992).
- [6] Davis J.H., Task-Specific Ionic Liquids, Chem. Lett., 33: 1072-1077 (2004).
- [7] Visser A.E., Swatloski R.P., Reichert W.M., Mayton R., Sheff S., Wierzbicki A., Davis J.H., Rogers R.D., "Task-Specific Ionic Liquids for the Extraction of Metal Ions from Aqueous Solutions", Chem. Commun., 135-136 (2001).
- [8] Triolo A., Russina O., Fazio B., Appetecchi G.B., Carewska M., Passerini S., Nanoscale Organization in Piperidinium-based Room Temperature Ionic Liquids, J. Chemical Physics, 130: 164521-164526 (2009).

- [9] Parsegian V.A., "Van der Waals Forces: A Handbook for Biologists, ChemistsEngineers, and Physicists", Cambridge University Press, New York, USA, (2005).
- [10] Mahanty J., Ninham B.W., "Dispersion Forces", Academic Press, London, UK, (1976).
- [11] Jeffrey G.A., "An Introduction to Hydrogen Bonding", Oxford University Press, New York, USA, (1997).
- [12] Metrangolo P., Resnati G., "Halogen Bonding: Fundamentals and Applications", Springer, Berlin, Germany, (2008).
- [13] Strassner T., Ahrens S., Tunable Aryl Alkyl Ionic Liquids (TAAILs): The Next Generation of Ionic Liquids, Angew. Chem. Int. Ed, 48(42): 7908 -7910 (2009).
- [14] Schulz T., Strassner T., Biphasic Platinum Catalyzed Hydrosilylation of Terminal Alkenesin TAAILs, J. Organometallic Chemistry, 744: 113-118 (2013).
- [15] Meyer D., Strassner T., 1,2,4-Triazole-based Tunable Aryl/Alkyl Ionic Liquids, J. Org. Chem, 76: 305-308 (2011).
- [16] Wilson M., Kannangara K., Smith G., Simmons M., Raguse B., "Nanotechnology: basic Science and Emerging Technologies", CRC Press, (2002).
- [17] Balmain W., Philosophical MagazineSeries .,3(21), 270-277.,(1842).
- [18] Watanabe K., Taniguch T., International Journal of Applied Ceramic Technology, (8), 977-989.,(2011).
- [19] Golberg D., Bando Y., Huang Y., Terao T., Mitome M., Tang C., Zhi C., Boron nitridenanotubes and nanosheets, A.C.S. Nano, (4), 2979-2993., (2010).
- [20] Zhi C., Bando Y., Tang C., Kuwahara H., Golberg D., Large-Scale Fabrication of Boron Nitride Nanosheets and Their Utilization in Polymeric Composites with Improved Thermal and Mechanical Properties, Advanced Materials, 21(28):2889-2893(2009).
- [21] Du M., Wu Y., Hao X., A Facile Chemical Exfoliation Method to Obtain Large Size Boron Nitride Nanosheets, Cryst. Eng. Comm, 15: 1782-1786(2013).
- [22] salehirad M., kordani m., hashem F., nasr msalehirad@nri.ac.ir www.nano.ir.,(2017).
- [23] Esrafili M.D., Saeidi N., Carbon-Doped Boron Nitride Nanosheet as a Promising Catalyst for N₂O Reduction by CO or SO₂ Molecule: A Comparative DFT Study, Appl. Surf. Sci, 444: 589-584 (2018).
- [24] Lin Y., Bunker C.E., Fernando S.K., Connell J.W., Aqueously Dispersed Silver Nanoparticledecoratedboron Nitride Nanosheets for Reusable, Thermal Oxidation-Resistant Surface Enhanced Raman Spectroscopy (SERS) Devices, ACS Appl. Mater. Interfaces, 4: 1110-1117 (2012).
- [25] Lee K.H., Shin H. J., Lee J., Lee I.-Y., Kim G.H., Choi J.Y., Kim S.W., Large-Scalesynthesis of High-Quality Hexagonal Boron Nitride Nanosheets for Large-Area Graphene Electronics, Nano. Lett., 12: 714-718 (2012).
- [26] Sun W., Meng Y., Fu Q., Wang F., Wang G., Gao W., Huang X., Lu F., High-Yieldproduction of Boron Nitride Nanosheets and its uses as a Catalyst Support for Hydrogenation of Nitroaromatics, ACS Appl. Mater. Interfaces, 8: 9881-9888 (2016).

- [27] Zhi C., Bando Y., Tang C., Golberg D., Boron Nitride Nanotubes, *Mater. Sci. Eng. R.*, 70: 92-111 (2010).
- [28]Kamath G., Baker G.A., Phys. Chem. Chem. Phys, (14): 7929-7933 (2012).
- [29] Saikia N., Pati S.K., Deka R.C., First Principles Calculation on the Structure and Electronic Properties of BNNTs Functionalized with Isoniazid Drug Molecule, *Applied Nanoscience*, 2(3): 389-400 (2012).
- [30] Gao Z., Zhi C., Bando Y., Golberg D., Serizawa T., Noncovalent Functionalization of Boron Nitride Nanotubes in Aqueous Media Opens Application Roads in Nanobiomedicine, *Nanobiomedicine*, 1(7): (2014).
- [31] Dhungana K.B., Pat R., Boron Nitride Nanotubes for Spintronics, Sensors, 14(9): 17655-17685 (2014).
- [32] Llanes-Pallas A., Yoosaf K., Traboulsi H., Mohanraj J., Seldrum T., Dumont J., Bonifazi D., Modular Engineering of H-Bonded Supramolecular Polymers for Reversible Functionalization of Carbon Nanotubes, *Journal of the American Chemical Society*, **133(39)**: 15412-15424 (2011).
- [33] Lei W., Zhang H., Wu Y., Zhang B., Liu D., Qin S., Liu Z., Liu L., Ma Y., Chen Y., Oxygen-Doped Boron Nitride Nanosheets with Excellent Performance in Hydrogen Storage, *Nano Energy*, 6: 219-224.,(2014).
- [34] Huang C.Y.X., Chen C., Lin S., Xie D., A Computational Investigation of CO Oxidation on Ruthenium-Embedded Hexagonal Boron Nitride Nanosheet, *Computat. Theor. Chem.*, 1011: 5-10 (2013).
- [35] Farmanzadeh D., Ardehjani N.A., Theoretical Study of Ozone Adsorption on the Surface of Fe, Co and Ni Doped Boron Nitride Nanosheets, *Appl. Surf. Sci*, 444: 642-649 (2018).
- [36] Tserpes K.I., Papanikos P., The Effect of Stone–Wales Defect on the Tensile Behavior and Fracture of Single-Walled Carbon Nanotubes, *Composite Structures*, **79**: 581–589 (2007).
- [37] Chen Y., https://www.nature.com/articles/s41586-020-2405-7/figures/1
- [38] Krätschmer W., Lamb L., Fostiropoulos D. K., Huffman D.R., ANew form of Carbon, *Nature*, 347354-358(1990).
- [39] Ebrahim Zadeh Z., Yadollahpour M., Ziaei-Rad S., Karimzadeh F., The Effect of Vacancy Defects and Temperature on Fundamental Frequency of Single Walled Carbon Nanotubes, *Computational Materials Science*,63: 12-19(2012).
- [40] Pan L., Shen Z., Jia Y., Dai X., First-Principles Study of Electronic and Elastic Properties of Stone–Wales Defective Zigzag Carbon Nanotubes, *Physica. B*, 407: 2763(2012).
- [41] Bettinger H.F., Dumitrica T.G.E., Scuseria B., Yakobson I., Mechanically Induced Defects and Strength of BN Nanotubes, *Phys. Rev. B*, 65: 041406 (2001).
- [42] Shakourian-Fard M., Kamath G., Effect of Defect Types on the Electronic and Optical Properties of Graphene Nanoflakes Physisorbed by Ionic liquids, *Phys. Chem. Chem. Phys.*, **19**: 4383– 4395(2017).

- [43] Fefey E.G., Mohan R., Kelkar A., Computational Study of the Effect of Carbon Vacancy Defects on the Young's Modulus of (6, 6) Single Wall Carbon Nanotube, *Materials Science and Engineering B*, **176**: 693-700 (2011).
- [44] Lu Z., Lv P., Liang Y., Ma D., Zhang Y., Zhang W., Yang X., Yang Z., CO Oxidationcatalyzed by the Single Co Atom Embedded Hexagonal Boron Nitride Nanosheet: a DFT-D Study, *Phys. Chem. Chem. Phys.*, **18**: 21865-21870 (2016).
- [45] Lehtinen O., Dumur E., Kotakoski J., Krasheninnikov A.V., Nordlund K., Keinonen J., Production of Defects in Hexagonal Boron Nitride Monolayer under Ion Irradiation, Nuclear Instruments and Methods in Physics Research, B, 269: 1327-1331 (2011).
- [46] Kara A., Enriquez H., Seitsonen A.P., Lew Yan Voon L.C., Vizzini S., Aufray B., Oughaddou H., Surface Science Reports, 67: 1-18(2012).
- [47]Xia W., Hu W., Li, Z., Yang J., Phys. Chem. Chem. Phys., 16: 22495-22498(2014).
- [48] García G., Atilhan M., Aparicio S., Adsorption of Choline Benzoate Ionic Liquid on Graphene, Silicene, Germanene and Boron-Nitride Nanosheets: a DFT Perspective, *Phys. Chem. Phys*, 17: 16315-16326 (2015).
- [49] Lin Sen., Huang Jing Ye Xinxin., Stability and Electronic Structure of Iron Nanoparticle Anchored Ondefective Hexagonal Boron Nitrogen Nanosheet: A First-Principle Study, *Applied Surface Science*, 320: 237–243(2014).
- [50] Azevedo S., Kaschny J.R., Castilho C.M.C.d., Brito Mota F.d., Electronic Structure of Defects in a Boron Nitride Monolayer, *Eur. Phys. J. B.*, **67**: 507–512 (2009).
- [51] Rodriguez-Manzo J.A., Tolvanen A., Krasheninnikov A.V., Nordlund K., Demortiere A., Banhart F., Defect-Induced Junctions between Single- or Double-Wall Carbon Nanotubes and Metal Crystals, *Nanoscale*, 2: 901–905 (2010).
- [52] Matarín O., Rimola A., Influence of Defects in Boron Nitride Nanotubes in the Adsorption of Molecules. Insights from B3LYP-D2* Periodic Simulations, *Crystals*, 6(5): 63 (2016).
- [53] Roohi H., Jahantab M., Yakta M., Effect of the Stone–Wales (SW) Defect on the Response of BNNT to Axial Tension and Compression: a Quantum Chemical Study, Struct. Chem., 26(1): 11-22 (2014).
- [54] Shakourian-Fard M., Jamshidi Z., Kamath G., Surface Charge Transfer Doping of Graphene Nano-Flakes Containing Double-Vacancy (5-8-5) and Stone–Wales (55-77) Defects via Molecular Adsorption, *Chem. Phys. Chem.*, **17(20)**: 3289-3299 (2016).
- [55] Shakourian-Fard M., Heydari H., Kamath G., Defect based Modulation of Opto-Electronic Properties for Biofunctionalized Hexagonal Boron Nitride Nanosheets, *Chem. Phys. Chem.*, 18(17): 2328-2335 (2017).
- [56] Shakourian-Fard M., Kamath G., Effect of Defect Types on the Electronic and Optical Properties of Graphene Nanoflakes Physisorbed by Ionic liquids, *Phys. Chem. Chem. Phys.*, **19**: 4383–4395 (2017).

- [57] Shakourian-Fard M., Ghenaatian H.R., Kamath G., Maryamdokht Taimoory S., Unraveling the Effect of Nitrogen Doping on Graphene Nanoflakes and the Adsorption Properties of Ionic Liquids: A DFT Study, *Journal of Molecular Liquids*, **312**: 113400 (2020).
- [58] Ong S.P., Andreussi O., Wu Y., Marzari N., Ceder G., Electrochemical Windows of Room-Temperature Ionic Liquids from Molecular Dynamics and Density Functional Theory Calculations, *Chem. Mater*, 23: 2979–2986 (2011).
- [59] Marekha B. A., Kaluginb O. N., Idriss A., Non-Covalent Interactions in Ionic Liquid Ion Pairs and Ion Pair Dimers: a Quantum Chemical Calculation Analysis, *Phys. Chem. Chem. Phys*, 17: 16846-16857 (2015).
- [60] Khalili B., Rimaz Mehdi., An Investigation on the Physicochemical Properties of the Nanostructured [(4-X)PMAT][N(CN)₂] Ion Pairs as Energetic and Tunable Aryl Alkyl Amino Tetrazolium based Ionic Liquids, *Journal of Molecular Structure*, **1137**: 530-542 (2017).
- [61] Talaei R., Khalili B., Mokhtary M., Modulation of Opto-Electronic Properties of the Functionalized Hexagonal Boron Nitride Nanosheets with Tunable Aryl Alkyl Ionic Liquids (TAAILs): Defect based Analysis, *Journal of Molecular Liquids*, **304**: 112696 (2020).
- [62] Panja S., Saha S., Micro-Heterogeneity in Imidazolium and Piperidinium Cation based Ionic Liquids: 1D and 2D NMR Studies, *Magnetic Resonance in Chemistry*, 56: 95-102 (2018).
- [63] Sun G., Bi J., Scalable Production of boron Nitride Nanosheets in Ionic Liquids by Shear-Assisted Thermal Treatment, *Ceramics International*, **47**: 7776-7782 (2021).